

LITERATURA

Sebastià Roig exhuma els pioners de la ciència-ficció

■ L'escriptor figuerenc presenta avui al Museu del Joguet el llibre 'El futur dels nostres avis', una aproximació documentada als orígens del gènere a Catalunya, amb autors com ara Pujulà o Parés

Eva Vázquez
FIGUERES

L'any 1905, Santiago Rusiñol va escriure un monòleg teatral en què un inventor concebia un sistema per fabricar escudella a escala industrial que permetria, per mitjà de grans calderes connectades a les canonades, que pobres i rics se servissin còmodament el caldo a casa tan sols obrint l'aixeta. *L'escudellòmetro* rusiñolesc és un bon indicador de l'humor, la sàtira i la ironia que impregnen la literatura de ciència-ficció a Catalunya des dels seus orígens, no pas gaire remots, però quasi del tot diluïts sota capes i capes de preju-

dicis, menyspreus i oblits. L'escriptor Sebastià Roig (Figueres, 1965), apassionat confés del gènere, s'ha proposat posar-hi pau i ordre a *El futur dels nostres avis* (Col·lecció Josep Pla de la Diputació de Girona), un estudi que, representant en certa manera el fil d'*Els malsons dels nostres avis*, en què aprofundia en l'arelament a casa nostra del gènere fantàstic i de terror, "recupera la memòria històrica de la nostra cultura més popular", com anuncia el també escriptor Salvador Macip en el pròleg, al mateix temps que exhuma l'obra dels pioners de la ciència-ficció catalana, en especial el palamosí Frederic Pujulà

Sebastià Roig, a l'esquerra, i Salvador Macip, autor i prologuista del llibre, apassionats de la ciència-ficció, en una foto del 2011, quan van escriure plegats la novel·la 'Ullals' ■ QUIM PUIG

(*Homes artificials*, 1912), Onofre Parés (*L'illa del gran experiment*, 1927) i Josep M. Francès (*Retorn al Sol*, 1936). Tots es declaraven deutors, de manera més o menys explícita, dels grans mestres de la ficció científica, Jules Verne i H.G. Wells, llegits i traduïts amb passió per autors tan dispersos com Joaquim Ruyra, Josep M. Folch i Torres, Joan Santamaria o Cèsar August Jordana, cosa de no poc mèrit en plena hegemonia noucentista, quan cap forma literària, i menys la de predicament popular, mereixia consideració fora de l'"halo sacrosant" de la poesia. En el seu llibre, que presenta avui al Museu del Joguet de Figueres (20 h), Roig desenterra no només l'obra dels pioners catalans en el gènere, sinó també nombrosos articles periodístics d'autors com ara Rafael Tasis, Josep M. Planas, Carles Sindreu o Josep Palau i Fabre que van tractar el tema, així com la seva prolongació en el cinema, el teatre i fins i tot, i a pesar de Carner, també en la poesia. ■